

PANDEMIPLAN

for

UNIVERSITETET I STAVANGER

2. utgave 6.08.09

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn for planen

2. Informasjon om pandemi

3. Planlegging for kontinuerlig drift ved en pandemi

4. Tiltak

Vedlegg 1 – Pandemiens forskjellige faser

Vedlegg 2 - Referanser

1. Bakgrunn for planen

Universitetet mottok brev fra Kunnskapsdepartementet datert 5. mai 2009 hvor universiteter og høyskoler ble bedt om å etablere en pandemiplan for å forebygge smittespredning og sykdom ved et eventuelt pandemiutbrudd. Pandemiplanen skal ta utgangspunkt i et scenario på opp til 40 prosent arbeidsfravær.

UiS har rundt 1200 ansatte og ca. 8300 studenter. Et arbeidsfravær på opptil 40 prosent vil føre til ca 500 syke blant de ansatte, og ca 3300 syke blant studentene.

Det samlede arbeidsfraværet vil være betydelig større enn selve sykefraværet. Folk vil holde seg borte fra jobben fordi de selv er syke eller for å ta hånd om syke familiemedlemmer. Det kan også forventes at noen holder seg hjemme i redsel for å bli smittet.

En pandemiplan skal gi strategiske føringer for planlegging av en mulig pandemihåndtering ved et utbrudd.

I tråd med de gjeldende prinsipper for arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i Norge, må UiS ta hensyn til muligheten for en pandemi i eget kriseplanverk og ta ansvar for å være best mulig forberedt ved et pandemisk utbrudd. Derfor etableres det en egen pandemiplan som skal være gjeldende for Universitetet i Stavanger.

Ved utarbeidelse av en pandemiplan for UiS, har universitetet tilpasset seg de ulike problemstillingene som er gitt i veiledningen utarbeidet av Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap (DBS).

2. Informasjon om pandemi

En pandemi er en epidemi som opptrer i et stort område og vanligvis påvirker en stor del av befolkningen. For influensa kan en pandemi beskrives som en verdensomspennende epidemi med global spredning av et «nytt» virus (ny subtype) som få eller ingen kan forventes å ha immunitet mot. En betydelig andel av jordens befolkning kan forventes å bli smittet allerede i løpet av den første sesongen, fordi det ikke finnes noen flokkimmunitet.

Influensapandemier synes knyttet til opptreden av virus med hemagglutinin av en «ny» subtype. Det er vanlig at det nye viruset fortrenger det eksisterende influensa A-viruset hos mennesker og etablerer seg som vanlig vinterinfluensavirus i påfølgende sesonger.

2.1 Inkubasjonstid og smittsom periode

Inkubasjonstiden for influensa er kort, vanligvis 1–3 dager. En person er vanligvis smittsom i 3–5 dager fra symptomstart. Barn kan være smittsomme i opptil 7 dager.

Nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa har delt pandemi inn i tre faser:

1. *Grønn fase*: periode mellom pandemier
2. *Gul fase*: pandemisk overvåkningsperiode
3. *Rød fase*: pandemisk periode

2.2 Kriseledelse - ansvar og ledelsesforankring

Ansvar for utarbeidelse av en plan for pandemisk influensa ligger hos universitetsdirektøren.

Pandemiplanen ved UiS inngår i universitetets kriseplan. Ansvar, ledelsesforankring og varslingsrutiner følger denne planen. For nærmere informasjon:
http://ansatt.uis.no/aktuelt/kriseplan_for_uis/article7445-3337.html

Under en pandemi trer **den sentrale kriseledelsen ved UiS** i funksjon. Kriseledelsen vil fortløpende diskutere situasjonen og treffe beslutninger om omfanget av involvering og tiltak i tråd med universitetets kriseplan og retningslinjene i denne pandemiplanen. Den sentrale kriseledelsen trår sammen i pandemiens gule og røde fase.

2.3 Informasjons- og kommunikasjonstiltak

Kriseinformasjonsstab aktiveres også i tråd med gjeldende planverk. Strategi- og kommunikasjonsdirektøren har ansvar for å samordne all informasjon som er gitt fra sentrale/andre myndigheter i forbindelse med informasjon til universitetets ansatte og studenter.

3. Planlegging for kontinuerlig drift ved en pandemi

Ved et pandemiutbrudd vil samtlige institusjoner innenfor undervisnings- og forskningssektoren bli rammet, og dermed bli stilt ovenfor de samme utfordringene ved et arbeidsfravær på opptil 40 prosent. Det legges til grunn at Kunnskapsdepartementet utarbeider retningslinjer for forhold som vil være gjeldende for hele sektoren (bl.a. når forelesninger og eksamen skal avlyses) som hele sektoren vil kunne forholde seg til.

Det vurderes slik at det primært vil være helsemyndighetens oppgave å forestå smittevern. UiS sin oppgave vil da bli å utarbeide retningslinjer som skal ha til hensikt å redusere skadevirkninger for institusjonen ved et mulig utbrudd. Dette for å se til at kritiske funksjoner og oppgaver vil bli opprettholdt og ivaretatt ved en pandemi.

Sentrale problemstillinger for UiS vil være gjennomføring av undervisning og forskningsprosjekter, teknisk drift av bygningsmasse, IKT, lønn, regnskap og studieadministrative oppgaver som eksamensgjennomføring, opptak og timeplanlegging.

3.1 Kritiske funksjoner

a) Vil omgivelsenes etterspørsel etter virksomhetens varer og tjenester øke/være uendret/reduseres ved en pandemi som beskrevet over? Hvor stor vil endringen bli? Vil dette berøre hele virksomheten - eller bare deler av den?

Med etterspørsel etter universitetets varer og tjenester menes undervisningstjenester som tilbys studentene og kontakt med andre institusjoner/forskere og medier. UiS antar at etterspørselen etter varer og tjenester vil reduseres som følge av pandemien.

b) Utarbeid en liste over hvilke av virksomhetens aktiviteter og leveranser som bør videreføres på tross av stort personellfravær over flere uker. Hvor personellkrevende er disse aktivitetene?

Med aktiviteter og leveranser menes de varer og tjenester vi skal tilstrebe og tilby ved et mulig pandemisk utbrudd. Det vil være følgende tjenester:

- Gjennomføring av eksamener og behandling av eksamensklager
- Gjennomføring av undervisning i henhold til studieplan
- Administrative/tekniske systemer

- Drift av bygninger og anlegg
- Kriseinformasjon
- Studieadministrasjon
- Personal- og økonomifunksjoner (regnskap, utfakturering, betaling av regninger og lønn)

c) *Identifiser kritiske funksjoner/arbeidsoppgaver. Det vil si de funksjonene/arbeidsoppgavene som må opprettholdes med ingen eller minimal mengdemessig reduksjon og/eller minimalt tidsmessig avbrudd for at virksomheten skal kunne levere. Skal hele virksomheten sees på som særlig viktig eller er det aktiviteter som kan stilles i bero en stund?
Vurder om noen kritiske funksjoner/arbeidsoppgaver er særlig sårbare ved en pandemi, for eksempel ved at det bare er noen få medarbeidere som har nødvendig kompetanse til å ivareta dem, eller man er avhengig av eksterne leverandører.*

UiS er mest sårbare på følgende områder:

- IKT-systemer
- Utbetaling av lønn
- Studieadministrative oppgaver, særlig eksamen og klageadgang
- Kriseinformasjon til studenter, ansatte og samfunnet for øvrig
- Undervisning, spesielt på mindre studier

3.2 Minimere og prioritere

Det er viktig å vite hva slags ressurser som kreves for at ovennevnte funksjoner skal kunne fungere. Nedenfor identifiseres slike:

3.2.1 Drift av bygninger og anlegg

For å opprettholde drift av bygninger og anlegg, er UiS avhengig av et nært samarbeid med universitetets utleiery (hovedsakelig Statsbygg), og det forventes at også utleierne lager egne planer. **Driftsavdelingen** regner med å kunne opprettholde kritiske driftsfunksjoner selv med høyt fravær. De har også mulighet til å leie inn personer for å opprettholde de viktigste tjenestene som utføres i dag.

3.2.2 IKT-systemer

For å opprettholde studieadministrative funksjoner, lønn og regnskap, vil UiS være avhengig av at systemer som Agresso, SAP, Felles studentsystem (FS) og ePhorte vil kunne fungere. Dette er systemer som hele UH-sektoren benytter seg av. Det forventes at leverandørene av disse systemene har en egen strategisk plan for leveranse til sine kunder i forbindelse med et pandemisk utbrudd.

De fleste tjenestene på UiS er avhengige av at vårt interne data- og telefonsystem er oppe og går. Ansvaret for dette ligger hos **Seksjon Driftsgruppen på IT-avdelingen**.

IT-infrastrukturen er i utgangspunktet stabil. Det er sannsynlig at den vil fungere over et lengre tidsrom uten større tjenesteavbrudd, selv om dette ikke kan garanteres. De kritiske områdene er serverdrift, brukeradministrasjon, nett og telefoni. Hvis disse ikke kan bemannes tilfredsstillende, må man forsøke å hente inn kompetanse fra eksterne selskaper som Umoe eller Ergo. I noen tilfeller, for eksempel når det gjelder telefoni og brukeradministrasjon, kan dette være vanskelig.

Operative oppgaver vil bli mest påvirket, slik at feilsøking og brukerkontakt/støtte blir redusert. Dette kan ha betydning for opprettelse av nye brukere, håndtering av utskriftsproblemer, utsetting av telefoner/endring av telefonnummer osv.

IT-avdelingen har mulighet for å kunne gjøre enkelte administrasjonsoppgaver hjemmefra. Det kan avhjelpe situasjonen noe, dersom man er i en slik tilstand at man kan gjøre fornuftig arbeid.

Effekten av fravær vil være størst ved semesterstart (problemer med oppretting av brukere) og i eksamensperioden (tilrettelegging av it-eksamen, utskriftsproblemer).

Seksjon for service og brukerstøtte har ansvar for å hjelpe alle ansatte, studenter og øvrige som har virke ved UiS – det vil si i overkant av 9000 personer. Seksjonen består i dag av 14 personer, som utfører mange ulike oppgaver. Det dreier seg ikke bare om brukerstøtte, men også:

- utrykning på saker som ikke lar seg ordne fra IT-avdelingen
- bistand ved konferanser, disputaser og videokonferanser
- applikasjonsansvar for læringsverktøyet It's learning
- innkjøp, vedlikehold, garantisaker og brukerhenvendelser i forbindelse med AV-utstyr, bærbare maskiner, andre håndholdte enheter og stasjonært utstyr
- lisensadministrasjon

Med dagens bemanning er seksjonen i utgangspunktet sårbar ved fravær da det stort sett er en til to personer på hver av de spesielle oppgavene. De fleste tjenester vil kunne opprettholdes, men med sterkt redusert service- og løsningsgrad. Det avhenger selvsagt at hvem som blir syke. Ved streng prioritering vil noe av personellet kunne flyttes rundt og konsulenter leies inn til de oppgaver hvor dette lar seg gjøre. Noen av oppgavene kan muligens leverandørene hjelpe til med. Andre oppgaver kan enkelte personer i seksjon for drift og infrastruktur hjelpe med, om ikke de også har stort sykdomsfracfall. Overtid kan også være aktuelt.

UiS-IKT kompetanse driver med salg, IKT-opplæring og support. En pandemi vil i første omgang føre til at avtalte kurs blir utsatt. I en langvarig pandemi kan innleid personell benyttes for å få avvirket viktige eksterne kurs. Dette vil imidlertid bli dyrt. Hvis support til doktorgradsstudenter stoppes, kan det få følger fordi disse studentene ofte kommer i siste liten. UiS-IKT kan eventuelt leie personell til å hjelpe med dette arbeidet, men det beste vil være at Invivo overtar denne jobben. Det er allerede et samarbeid mellom UiS-IKT og Invivo.

Dersom hele seksjonen blir rammet, vil det ikke være mulig å ha kontoret åpent. Dette vil få konsekvenser for inntjeningen og kan føre til at kunder går til andre opplæringsleverandører.

Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet har i tillegg et nettverk av Unix-maskiner, som fakultet har et eget ansvar for å drifte. Kritiske tjenester på Unix-anlegget er fil- og mail-serveren, som ikke bør være nede så mange timer om gangen (mailserveren kan være nede 2-4 dager før brukerne mister e-poster). Det er mindre enn 10 personer som har Unix-mailserveren som sin hovedkilde for e-post. Til gjengjeld er enkelte av disse viktige kunder som må ha tilgang til mailen sin. Kritisk for Unix-anlegget er strøm, kjøling av serverrom, nettverk, filserver og mailserver. Feil på de to første punktene krever varsling til Statsbygg.

De fleste serverne er svært stabile og vil ikke ha noe problem med å bli overlatt til seg selv i 2-3 måneder. Det bør likevel være en person tilgjengelig, enten på UiS eller som kan stille på varsel, som kan gå inn og restarte/resette servere om nødvendig. Nettverksproblemer krever imidlertid en del spesialkunnskaper, det vil derfor være naturlig å søke hjelp og støtte hos IT. Skulle filserver eller mailserver krasje, vil den kunne startes hjemmefra evt. ved minimal opplæring av en kollega.

Det aller meste av administreringen av Unix-anlegget kan gjøres hjemmefra og universitetet har dermed sikret driften. IT-avdelingen bør likevel vurdere følgende tiltak:

- øke antall reservedisker for filservere fra 1 til 2-3 per RAID-system per filserver
- skaffe en reservestrømforsyningsmodul for fil- og mail-server
- øke antall reservestrømforsyninger for èn-strømforsyningsservere fra 1 til 2.

3.2.3 Lønn og regnskap

Innenfor regnskap og lønn må minimum én person være tilstede for å opprettholde kritiske funksjoner/arbeidsoppgaver. Av øvrige ressurser er regnskap og lønn helt avhengig av IKT-systemer som fungerer. Systemene er driftet utenom UiS, men linje inn til UiS må fungere. Våre egne IT-systemer må naturligvis også være oppe og gå.

Lønn og regnskap sorterer under Avdeling for økonomi og virksomhetsstyring (AØV), som har 22 ansatte. 40 prosent fravær vil medføre at avdelingen må prioritere grunnleggende oppgaver. Avdelingen har tre svært travle perioder rundt tertialene og årsslutt. En pandemi eller annen type fravær på 40 prosent rundt disse tidspunktene vil skape problemer med å holde rapporteringsfrister og lignende. Avdelingen vil måtte fokusere på sine definerte kritiske oppgaver først, deretter får rapportering, bistand til ledelse og enheter etc. følge.

Det er to kritiske arbeidsoppgaver ved avdelingen som indirekte bidrar til å dekke den enkelte og samfunnets behov. Dette gjelder utbetalinger til leverandører og utbetaling av lønn til ansatte.

1. Utbetaling av leverandørfaktura:

Dette vil neppe by på uoverkommelige problemer. 30 prosent av medarbeiderne i avdelingen kan utbetale i banken. I tillegg er det en forholdsvis smal sak å få på plass midlertidige løsninger i samarbeid med SpareBank1 SR-Bank.

2. Utbetaling av lønn:

Registrering av lønnsbilag i SAP til utbetaling er fordelt mellom AØV, den sentrale personalavdelingen og enhetene ute. AØV er ansvarlig for all variabel lønn. Vi regner derfor med at disse tre gruppene kan være hverandres backupløsning for den delen av oppgaven.

For å gjennomføre utbetalinger av lønn er vi avhengig av grunnlag/filer fra Statens senter for økonomistyring (SSØ). Når SSØ har overført filene til banken, vil de bli utbetalt på samme måte som for leverandørfaktura. Skulle forbindelsen til SSØ rammes av en pandemi, kan forskudd på lønn utbetales som en kriseløsning. Manuelle forskudd til 1200 ansatte er likevel absolutt siste utvei.

I dag er universitetet avhengig av å ha folk på jobb for å kunne utføre utbetalinger via bank. Dette er en funksjon det ikke er mulig å gjennomføre hjemmefra.

3.2.4. Undervisning og forskning

Et stort fravær vil nødvendigvis påvirke undervisningen. Både administrasjon og faglig ansatte har svært sammensatt kompetanse og kan i begrenset grad erstatte hverandre. Hvilke studier som rammes, og hvor hardt, vil imidlertid variere sterkt. Noen faggrupper er store nok til at man kan anta at noen vil være friske og kan vikariere for andre. For de mindre faggruppene kan sykdom føre til at undervisningen faller helt bort. På den annen side kan en del oppgaver utsettes og eventuelt løses over lenger tid. I pressperioder, som semesterstart og eksamenstid, vil driften fort kunne stoppe helt opp.

Forelesninger representerer en åpenbar smitterisiko. De største forelesningene innebærer at flere hundre studenter sitter i samme rom. Kriseledelsen må kontinuerlig vurdere denne risikoen (se pkt 4.3.).

3.2.5. Informasjon

Hovedansvaret for kriseinformasjon, internt og eksternt, herunder universitetets nettsider, ligger i strategi- og kommunikasjonsavdelingen (SKA). I en krise vil informasjonsbehovet være stort, både innad og utad, samtidig som også SKA ventelig blir rammet.

Det er seks ansatte med kommunikasjonsfaglig bakgrunn i avdelingen, men i en krise kan personer med andre oppgaver også trekkes inn i informasjonsarbeidet. Forutsatt at avdelingen nedprioriterer andre oppgaver, vil det være bemanning nok til å ta hånd om kriserelatert informasjon. Effektiv kommunikasjon er imidlertid avhengig av at nettsidene fungerer.

3.2.6. Studieadministrasjon

Enhet for studentservice (ESS) tar seg av det meste av arbeidet som er rettet mot studentene ved Universitetet i Stavanger. Enheten har i dag 23 ansatte. Det er 1-3 ansatte innenfor hvert av ni områder (se under). De ulike arbeidsoppgavene er svært spesialiserte. Det betyr at det vil være ulike scenarier alt etter hvordan en eventuell pandemi slår ut.

1. Dersom de 40 prosent syke fordeler seg jevnt ut over de ulike arbeidsområdene, vil en ved bruk av innleid og evt. overtid, kunne utføre de aller mest nødvendige arbeidsoppgavene for en periode. Hvis dette varer i inntil 15 uker, er ESS helt avhengig av å kunne leie inn ekstra hjelp, spesielt i sentralbordet og ekspedisjonen. Noen områder vil det være vanskelig å finne kvalifisert ekstrahjelp til, siden dette er såpass spesialiserte oppgaver. Dette gjelder blant annet FS, eksamen, timeplan og opptak/internasjonalt opptak. Flere av disse arbeidsområdene har ulik belastning gjennom året. Når på året en pandemi vil oppstå, spiller derfor en vesentlig rolle for hvor godt ESS klarer å utføre arbeidsoppgavene. Dersom ikke alle innenfor et område blir syke, kan ESS likevel opprettholde minimum av støttefunksjoner, men er helt avhengig av hard prioritering.
2. Dersom de 40 prosent syke fordeler seg ujevnt, slik at alle innenfor et arbeidsområde er syke, vil vi etter svært kort tid ikke kunne utføre disse spesifikke arbeidsoppgavene. På mange av områdene vil det også være vanskelig å leie inn ekstrahjelp for å ta seg av det aller viktigste, i og med at flere av oppgavene er svært spesialiserte. Dette vil gå ut over både studenter og andre ansatte ved universitetet, siden de fleste av oppgavene er støttefunksjoner overfor studenter og fakultetene.

Sentralbord/ekspedisjon:

Må holde åpent og kan avhjelpest med innleie av ekstrahjelp. Dette vil føre til redusert service, men de viktigste oppgavene vil kunne bli utført.

Timeplanlegging:

Vil få store konsekvenser, spesielt i perioden for planlegging/innregistrering av forelesninger. Dette kan ikke avhjelpest ved innleie, så her må andre ansatte kunne steppe inn.

Studieveiledning:

Vil føre til redusert tilbud. Kan ikke avhjelpest med innleie. Største problem er at én veileder har ansvar for tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne og den andre har mange oppgaver i forbindelse med semesterstart og nettsidene. Dette arbeidet vil vanskelig kunne ivaretas ved langvarig pandemi.

Opptak:

Opptakskontoret vil lide kraftig dersom sykdom oppstår i desember eller perioden april – august. Det er bare tre personer som har kompetanse på dette, så arbeidet med opptak er avhengig av hvem

som blir syke. Om sommeren hyres det inn ni ekstrahjelpere, men disse har begrenset kompetanse. Et kompliserende element er at opptaksarbeidet er avhengig av samarbeid mellom alle institusjonene i sektoren. Hvis andre universiteter eller høyskoler blir slått ut av sykdom, vil dette også ramme UiS.

Internasjonalt opptak/mottak:

Vil lide kraftig ved sykdom, nesten uansett på året det måtte inntreffe. Det er bare tre ansatte som har kompetanse på internasjonalt opptak. Dette er høyst spesialisert arbeid, og det er helt umulig å avhjelpe problemet med å hyre inn ekstrahjelp.

Eksamen:

Gjennomføring av eksamen vil bli hardt rammet nesten gjennom hele året, både i eksamensperiodene mai-juni og november-desember og i konteperiodene i månedsskiftene august-september og januar-februar. I mellom disse periodene foregår planleggingen, og det er også flere eksamener som gjennomføres utenom de ordinære periodene. I tillegg vil sykdom blant våre ca 130 eksamensvakter skape store problemer for gjennomføringen.

Ved et stort sykdomsutbrudd må dekanene og deres støtteapparat tre sammen for å diskutere ulike alternativer for avvikling av eksamen. Det er viktig at mest mulig like ordninger praktiseres på de tre fakultetene.

Felles studentsystem (FS):

Kan opprettholdes en kort periode dersom 1-2 personer blir syke. Vil få store konsekvenser for all aktivitet ved institusjonen dersom alle blir syke eller sykdom varer over en lang periode. Systemet driftes fra Oslo og er dessuten avhengig av registrering ute på fakultetene. Uavhengig av egen bemanning vil man altså kunne rammes av fravær på disse stedene. Det er umulig å leie inn ekstern kompetanse, ettersom FS krever meget spesialisert kompetanse. Midlertidig stopp i FS-registrering vil føre til forsinkelser i planlegging av studieprogram, eksamen m.m., men dette vurderes ikke som kritisk.

Karrieresenter:

Redusert aktivitet i perioden med sykdom. Dette er et servicetilbud som ikke er kritisk i forhold til primæraktiviteten til universitetet.

Andre studenttjenester:

Studentsamskipnaden i Stavanger (SIS):

Flere av studenttjenestene ved Universitetet i Stavanger er drevet av SIS. Ved 40 prosent sykefravær anses følgende tiltak som nødvendige:

- Kafeene Optimisten (Kjølvs Egelands hus) og Musikanten (Bjergsted) holder åpent.
- Tre av seks avdelinger i barnehagen vil være åpne.
- Bokhandelen åpen hele eller deler av dagen.
- Sentralbordet og ekspedisjon vil bli dekket opp av dem i administrasjonen som ikke er syke.
- Psykisk helse og helsesøster er individuelt og de som ikke er syke vil gi tilbud.
- Studentboliger: Vaktmestertjenesten vil være på et minimum.
- Sportssenteret: Redusert aktivitet på gruppetimene.

Styrets klagenemnd:

Studenter som klager på eksamen har krav på å få disse behandlet av klagenemnda på UiS innen en viss tid. Derfor må universitetet ha beredskap for høyt sykefravær i en eventuell pandemi. Det vil bli laget en ordning med innkalling av ekstra jurister for å dekke opp, slik at klagen blir behandlet forskriftsmessig.

3.3 Identifisere kritiske kunder og brukere

Dersom ansatte og studenter av et betydelig antall vil bli rammet av en pandemi, vil UiS vurdere å stenge institusjonen helt. Universitetet leverer ingen tjenester som andre trenger av hensyn til liv og helse.

4. Spesifikke tiltak

Ovenfor er nevnt tiltak som gjennomføres under en pandemi for enkelte funksjoner og enheter. Andre spesifikke tiltak er:

1. Under en pandemi trer den sentrale kriseledelsen ved UiS i funksjon (se punkt 2.2 ovenfor). Den sentrale kriseledelsen skal holde seg kontinuerlig oppdatert om status for de ulike enhetene på universitetet og treffe nødvendige tiltak.
2. UiS skal holde og oppfordre til høyt hygienivå i organisasjonen. Strategi- og kommunikasjonsavdelingen sender ut informasjon til ansatte og studenter om dette (jf. punkt 3.2.5 ovenfor). Viktige forholdsregler er:
  - Unngå tett kontakt med sykdomsrammede. Om du selv er syk, unngå kontakt med andre.
  - Hold deg hjemme hvis du føler deg syk og kontakt lege.
  - Dekk til munn og nese. Bruk lommetørkle når du nyser eller hoster, evt bruk munnbind.
  - Vask hendene ofte.
  - Unngå å ta på øyne, nese og munn. Bakterier spres ofte fra hender til ansikt.
  - Praktiser andre gode helsevaner: Lev sunt, få nok søvn, vær i fysisk aktivitet, hold lavt stressnivå og sørg for jevnlig vanninntak. Sunn mat forebygger sykdom.
3. Det er viktig å redusere omfanget av fysisk kontakt for å hindre spredning av sykdom. Følgende tiltaksliste er gjeldende:
  - Kriseledelsen må kontinuerlig vurdere smitterisikoen ved forelesninger, spesielt i de store fellesfagene hvor flere hundre studenter samles i ett auditorium. Et mulig alternativ er å overføre disse via internett, noe avdeling for nettbasert læring (NettOp) kan sette opp.
  - Kriseledelsen må kontinuerlig vurdere stenging av sportssenter og kantiner av smittevern hensyn, samt stoppe utleie av lokaler.
  - Universitetet må legge til rette for at flere kan jobbe hjemmefra når det er registrert ett eller flere tilfeller i nærmiljøet.
  - Møter erstattes med telefonsamtaler, e-post og videokonferanser.
4. Det er også viktig å sikre at viktige arbeidsoppgaver blir utført, selv med høyt fravær. Dette krever fleksibilitet og god kriseledelse. En rekke tiltak må være på plass:
  - Rutinebeskrivelsene for personer som dekker viktige funksjoner ved UiS må kontinuerlig oppdateres og være tilgjengelig for kolleger. Manualer og prosedyrer må holdes oppdatert, slik at andre raskt kan sette seg inn i nye arbeidsoppgaver.
  - Ansatte med overlappende kompetanse må settes inn i sykdomsrammede funksjoner for å dekke viktige behov. Personalavdelingen i sentraladministrasjonen kan bistå i dette arbeidet.
  - Ved fravær av ansatte bør man, der det er mulig, også bruke studenter.
5. Ved en pandemi vil mange bli indirekte berørt ved sykdom i familie, barnehage, skole etc. I en slik situasjon bør UiS innføre fleksible arbeidsordninger for å redusere fravær:

- Arbeidsgiver legger til rette for mer fleksibel arbeidstid.
- Arbeidsgiver åpner for at friske barn kan tas med på jobb.

6. Kriseledelsen ved fakultetene og instituttene må

- Vurdere bruk av sine totale lærekrefter og kanalisere friske lærekrefter til undervisning og andre presserende oppgaver, på bekostning av forskning, så langt dette er mulig
- vurdere å sette opp lister over aktuelle vikarer i de mest sårbare fagene, herunder pensjonerte faglærere.
- Vurdere å gjennomføre eksamen på den mest hensiktsmessige måte (annen måte enn den tradisjonelle).
- Informere studentene fortløpende om tiltak på It's learning og i andre kanaler under hele pandemiperioden
- ha fokus på alternative løsninger for driften og utarbeide alternativ beredskapsledelse om fakultetets/instituttets kriseledelse i sin helhet rammes.

Vedlegg 1 - Pandemiens forskjellige faser

I planen er det foretatt en oppgavefordeling under pandemiens forskjellige faser slik som beskrevet av Verdens helseorganisasjon (WHO):

Faser	Beskrivelse
► Interpandemisk periode	
Fase 1. Ingen nye virus	Ingen nye influensavirussubtyper er oppdaget hos mennesker. En influensavirussubtype som kan forårsake infeksjon hos menneske kan være tilstede hos dyr. I så fall anses risikoen for smitte til mennesker som lav.
Fase 2. Nytt virus hos dyr	Ingen nye influensavirussubtyper er oppdaget hos mennesker. Imidlertid sirkulerer det dyreinfluensavirus som utgjør en reell risiko for sykdom hos mennesker.
► Pandemisk årvåkenhetsperiode	
Fase 3. Smitte til menneske(r)	Sykdom hos menneske med ny subtype, men ingen spredning mellom mennesker, eller sjeldne tilfeller av smitte til nærkontakter.
Fase 4. Begrenset smitte mellom mennesker	Små klynger med begrenset spredning mellom mennesker, men geografisk begrenset, noe som antyder at viruset ikke er godt tilpasset mennesker.
Fase 5. Økende, men ikke svært smittsomt	Større klynger av personer med infeksjon, men fortsatt geografisk begrenset, noe som antyder at viruset er i ferd med å tilpasse seg mennesker, men fortsatt ikke smitter lett mellom mennesker (betydelig pandemirisiko).
► Pandemisk periode	
Fase 6. Pandemi	Økende og vedvarende smitte i den generelle befolkningen.
► Postpandemi	Tilbake til interpandemisk periode

Tiltak og samordning mellom forskjellige nivåer i helse- og sosialtjenesten

Ved internasjonale hendelser er det WHO som erklærer når overgangen fra en fase til en neste finner sted. I Norge har Landbruks- og matdepartementet ansvaret for å bekrefte overganger for veterinærmedisinske hendelser mens Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for å bekrefte overganger i fasene for humanmedisinske hendelser.

For å sikre god sammenheng i helse- og omsorgstjenesten, har hvert ledd ansvar for å koordinere sine beredskapsforberedelser med samarbeidsparter: kommunene, fylkesmennene, regionale helseforetak/helseforetak, Sosial- og helsedirektoratet, Nasjonalt folkehelseinstitutt, Statens strålevern, Statens legemiddelverk, Statens helsetilsyn og Mattilsynet.

Behovet for samordnet og koordinert rapportering og innsats under en pandemi tilsier at rapporteringslinjene fra helsetjenesten i kommunene etter delegering bør gå gjennom fylkesmannen til SHdir. Regionale helseforetak vil i en slik situasjon etter delegering rapportere direkte til SHdir. Slik koordinering er ikke til hinder for at etater også kan kommunisere direkte med hverandre.

For hver av disse fasene deler pandemiplanen tiltakene inn slik:

1. Planlegging og koordinering	2. Overvåking og vurdering	3. Forebygging og begrensning	4. Respons	5. Kommunikasjon
--------------------------------	----------------------------	-------------------------------	------------	------------------

For hver av fasene 2 - 6 ovenfor er det angitt hvilke tiltak som skal settes i verk uansett og hvilke ekstra tiltak som må settes i verk dersom Norge er berørt.

Vedlegg 2 - Referanser

Kontinuitetsplanlegging – pandemisk influensa. Opprettholdelse av kritiske funksjoner ved høyt personellfravær – veileder – foreløpig utgave. Utgitt av Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap.

Nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa, versjon 3.0 fastsatt 16. februar 2006. Utgitt av helse- og omsorgsdepartementet.

www.pandemi.no
www.eden.lsu.edu/
<http://www.who.int/en/>

Diverse sider på internett som omhandler pandemi.